

MARIBORSKI VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni štekovni račun št. 11.409

Cena 1 Din

Od amerikanizma do svetovne krize

Za človekoljubni idealizem proti ameriškemu racionalizmu

Ko je Evropa odkrila Ameriko, takrat ni nameravala novega kontinenta kolonizirati. Njen namen je bil samo izkoristiti tamkajšnje bogastvo domačinov in tal. Ljudje, ki so se lotili tega posla, so bili večinoma pustolovci, ki bi bili radi na lahek, hiter in zanimiv način obogatili. Iz istih namenov so zrastle poznejše kolonialne naselbine. Rastle so z mrzlično naglico, kakor je bilo mrzlično vse delo eksploatacije novega sveta. Razvijajoči se zaslugek je pozneje privabljal vedno več novih ljudi, toda nobeden izmed njih ni odhajal preko Atlantskega oceana z namenom ostati v Ameriki in se tam kakorkoli drugače udeleževati kakor s poslom, ki prinaša bogat zaslužek. Šele razmere so izseljence prisilile ustvariti si v novem svetu novo stalno domovino in v Ameriki rojene generacije komaj da so se počutile v njej doma.

Tako je iz pohlepa po obogatitvi nastala današnja Amerika, v njenih temeljih je ta pohlep najtrdnjša podlaga in na njej je raslo in se razvijalo vse drugo. Ko so bili zakladi, ki so ležali kar na tleh, izčrpani, jih je bilo treba s prav tako naglico kopati iz tal, ustvarjati jih karkoli in kakorkoli. Kakor gobe po dežju so rasla mesta, gradile so se železnice, vstajal so ogromni nebotičniki, kopčile so se industrije in se razraščale v fantastičnih obsegih. Lov za hitrim in velikim zaslužkom je ostal bistvena poteza značaja vseh Američanov. Da v tej ogromni naglici nihče ni utegnil pomisliti na duhovne vrednote, ki so za harmonični razvoj človeka in človeštva prav tako potrebne kakor materialne, je povsem razumljivo. Kolikor so Američani rabili kulture, so si jo naročali iz Evrope. Šele v najnovejšem času so v Združenih državah Severne Amerike vzrastle domači pisatelji, kiparji, slikarji in drugi umetniki, ki so premagali povprečnost. Pa tudi njihova dela nosijo viden pečat ameriških razmer. Filozofija Ameriki še danes manjka in znanost je močno pomešana z drugimi elementi.

To so torej elementi amerikanizma, ki je posebno ob koncu prejšnjega in v začetku sedanjega stoletja navdušil tudi

mnoge ljudi stare Evrope, da so ga pričeli presajati na naša tla. Še bolj pa je prisilil staro Evropo posnemati amerikanizem silni, naravnost nečuvni razvoj Amerike kot gospodarske in finančne velesile. Evropska industrija in trgovina sta se v nujnosti samoobrambe skoraj morali okleniti ameriških metod. Prišli sta mehanizacija in racionalizacija, z njima pa poplavljen duha, hiranje humanizma ter naraščanje zla. Ford je n. pr. dvignil produkcijo svojih avtomobilov do blaznosti, da je namah lahko saturiral ne le ameriški, ampak tudi ves svetovni trg. Kanadsko in argentinsko žito je ubilo vse ostalo poljedelstvo, brazilska kava je uničila vse plantaže po ostalih tropskih pokrajinah. Evropa je parirala s posnemanjem. Veleindustrija in velekapital sta šla v boj, v blazno tekmo.

In po vsem tem je moralo priti to, kar je sedaj dejansko prišlo. Vozilu amerikanizma, ki je drvelo z vedno silnejšo brzino dalje in dalje, je zmanjkalo nove ceste. Svet je postal premajhen za tako silno, blazno naglo, samo po ogromnem profitu stremajočo fabrikacijo. Vozilo je obtičalo v pesku in vsi obupni napor ženejo le še kolesje, pomikanje naprej pa je skoraj nemogoče; le še v krogu je mogoča mukotrna pot. To je morda bistvo boleznin sedanjega sveta, ki ji pravimo gospodarska kriza. Obenem z njo so se razvile druge, podobne splošne in posebne bolezni. Kriza jih je pospešila ali pa celo tudi na novo ustvarila. Napačno zdravljenje z napačnimi zdravili in nezadostna iskrenost zdravnikov in bolnikov jim daje vedno novega hranila. Zato ne moremo nikamor naprej. Ves trud je zaman. In bodočnost? Bomo za to boleznijo umrli ali bomo okrevali in pričeli novo življenje, ki bo zgrajeno na boljših, pametnejših, bolj človeških osnovah kakor je amerikanizem?

Mi, kar nas je še zdravih, ne verujemo v smrt, ker zaradi svojega zdravja nocoj verjetno, vera pa je že začetek zmagave. Vemo pa, da je treba bolezen zdraviti radikalno z zdravilom človekoljubnega idealizma, ki edini lahko uniči ameriški racionalizem.

Nevihla uničila okolico Tuzle

Toča prekrila ceste in dvorišča — Nalivi in poplave — Uničena je vsa letošnja letina

TUZLA, 5. julija. V Gornji Tuzli in okolici je divjala včeraj strahovita nevihta, ki je uničila vso letino in vse sadje. Po silovitem nalivu je pričela padati ko lešniki in orehi debela toča, katero so morali prebivalci z lopatami odstraniti s cest in dvorišč, toliko je bilo. Obenem so silno naraščali potoki in reke. Jala, ki teče skozi Tuzlo, je prestopila bregove in poplavlila nižje dele mesta. Mnogo hiš je bilo treba ponoči izprazniti. Vse prebival-

stvo, delavstvo, gasilstvo in vojaštvo je bilo poklicano na pomoč, da prepreči večjo nesrečo.

Škoda, ki jo je povzročila toča, je zelo velika. Vsa okolica Tuzle je docela uničena, tako da kmetje niti semena za prihodnje leto ne bodo pridelali. Prav tako je znatna tudi po poplavi povzročena škoda. Oblasti so že odredile komisijo, da škodo preuči in poskrbi za prvo pomoč in podporo. Ljudje so obupani.

ZAKLADI LIMSKÉ KATEDRALE.

SAN FRANCISCO, 6. julija. Na otoku Kokosu je neka znanstvena ekspedicija našla zaklad katedrale mesta Lime. Premoženje, zlato, bisere, dragulje itd. lmske katedrale so odnesli Španci l. 1821., ko je Peru postal samostojna republika, in ga skrili na Kokosu, odkoder ga iz neznanega vzroka niso spravili dalje. Zaklad je vreden najmanj 80 milijonov dolarjev.

Noseče matere morajo skušati vsako zagatje odpraviti z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Predstojniki univerzitetnih ženskih klinik soglasno hvalijo pristno »Franz Josefovo« vodo, ker se lahko použije in se milo odpirajoči učinek zanesljivo pokaže v kratkem času brez neprijetnih stranskih pojavov. — »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

V nedeljo 10. t. m. krst Ribniške kočel

Zadnja dneva vsesokolskega zleta

Ogromno vrvenje v Pragi — Razne prireditve
Impozantni nastopi Sokolov na stadionu

PRAGA, 6. julija. Včerajšnji tretji glavni dan vsesokolskih slavnosti je prekašal vse dosedanje sokolske prireditve. Praga je postala ogromno taborišče Sokolstva in zbirališče vseh narodov. Tudi še včeraj so vlaki privajali goste od blizu in daleč. Ob 8. uri zjutraj je prispel jugoslovanski minister za telesno vzgojo dr. Kraljević in se navdušeno sprelet odpejal v praznično prestolnico.

Ob 10. dopoldne je bila v veliki dvorani Lucerne druga slavnostna matineja na čast tujim udeležencem sokolskega zleta. Drugod so bile razne druge prireditve, ki se vse sploh ne dajo opisati, na telovadiščih in v stadionu pa številne tekme.

Popoldanski nastopi v stadionu so pa bili krona vsega. Na tribunah je bilo došlo preko 200.000 gledalcev. Promet je bil še dosti večji kakor v nedeljo. Točno ob 14.30 so prikorakali v stadion člani in z občudovano preciznostjo izvedli težke proste vaje. Sledil je nastop ruskih Sokolov z rumenimi roboi in nato nastop ruskih Sokolov, ki so izvajali vaje iz l. 1914. Silno impozanten je bil nastop češkoslovaških članic. Vse, dasi jih je bilo na tisoče, so storile več kakor svojo dolžnost. Burno so bili pozdravljeni posebno češkoslovaški Sokoli iz Amerike, nič manj pa tudi stari Sokoli. Nastopilo jih je 5000 in so s svojimi prostimi vajami zaključili včerajšnje

nastope. Sledila je samo še repriza »Tyrševega sna«.

Zvečer so bile razne prireditve na zletišču in po vsej Pragi. Sindikat češkoslovaških časnikov je priredil svojim tujim tovarišem, ki so prišli na zlet, slavnostni koncert in banket v dvorani Lucerne.

PRAGA, 6. julija. Vsesokolski zlet se je danes dopoldne zaključil s tradicionalnim obhodom po mestu. Na ulicah je bilo več ko milijon ljudi, ki so gledali mogočne čete Sokolov in Sokolic. V sprevodu je bilo preko 80.000 članov in članic ter več tisoč godcev, zastavonoš itd. Spreddaj so korakale telovadne deputacije skoraj vseh evropskih držav in mnogih prekomorskih.

Obhod se je pričel ob 8. uri zjutraj in opoldne še ni bil zaključen. Trajal bo najbrže do 14. ure. Z balkona mestnega magistrata so opazovali spreved predsednik Masaryk, vsi ministri, diplomati in številni tuji gosti. Pred mestno hišo so pa bili zbrani vsi občinski svetniki Velike Prage s primatorjem dr. Baxo na čelu.

Posebno navdušeno so bili povsod pozdravljeni slovenski Sokoli, v prvi vrsti ljubljanski, mariborski in celjski.

Popoldne nastopijo še čete češkoslovaške, jugoslovanske, poljske in romunske vojske, nakar bo zlet zaključen.

Zadnji napor v Lozani

Francosko in nemško stališče — Nemci zahtevajo politične koncesije — Konferenca se do petka zaključ

LOZANA, 6. julija. Francoski ministrski predsednik Herriot je prispel semkaj včeraj dopoldne in se takoj sestel z Macdonaldom. Kakor doznajajo, je izjavil predsedniku konference, da Francija v načelu sprejema nemško ponudbo, zahteva pa štiri milijarde, ne samo dve. Po Herriotu je Macdonald sprejel nemško delegacijo in jo obvestil o francoskem stališču. Dasi so razlike med francoskimi zahtevami in nemškimi ponudbami velike, so bili tukajšnji državniki vendar ves dan prepričani, da bo naposled le dosežen sporazum. Macdonald je izjavil, da se mora konferenca v četrtek zaključiti s pozitivnim ali tudi negativnim uspehom, ker se mora v petek zjutraj vrniti domov.

PARIZ, 6. julija. Sinoči je nemška delegacija izročila predsedniku lo-

zanske konference Macdonaldu svoje protipredloge. Nemci zvišujejo odpravnino namesto nadaljnjih reparacij od 2 na 2.6 milijard mark, zahtevajo pa, da se jim prizna popolna ravnopravnost v oboroževanju in da se črta člen 231 versajske mirovne pogodbe, po kateri odgovarja Nemčija za svetovno vojno.

Francoski ministrski predsednik Herriot, ki ga je Macdonald obvestil o odgovoru Nemcev, je izjavil, da mora nemške predloge odkloniti. Le, ako Nemci opuste svoje zahteve po političnih koncesijah, je Francija pripravljena nadaljevati pogajanja. Če Nemčija tega ne stori, potem je najbolje, da se konferenca takoj zaključi in uveljavi Youngov načrt. S tem bi Nemci prišli tudi ob one olajšave, ki so jim bile dovoljene ob začetku razprav v Lozani.

NOVI SENJSKI ŠKOF.

ZAGREB, 6. julija. Papež Pij XI. je imenoval za novega škofa senjsko-modruškega dosedanjega senjskega vikarja Ivana Starčevića. Novi škof je bil rojen l. 1877. v Mrkopolju. Gimnazijo je študiral v Senju, na Reki in v Zagrebu, teološke študije pa v Senju in v Budimpešti. L. 1906. je postal doktor filozofije.

Vreme.

Današnja vremenska napoved (opolodne): Zaenkrat še jasno in zelo vroče, ohlajenje od zapadnih vetrov verjetno, a še ne gotovo.

NEMIRI V MADŽARSKEM PARLAMENTU.

BUDIMPEŠTA, 6. julija. Na zadnji predpočitniški seji madžarskega parlamenta so nastali veliki nemiri zaradi energičnega nastopa poslanca Pallavicinija, ki je zahteval svobodno parlamentarne volitve in svobodno izvolitev madžarskega kralja. Socialisti, ki so bili najglasnejši, so zaklicali Pallaviciniju: »Nočemo kralja! Hočemo svobodno republiko!«

*Kdor ti pomaga veliko s svetom,
a malo z dejanjem, je kakor tisti,
ki pometa pajčevino, pajka pa pu-
sti živeti*

GRYPHIUS

NAŠIM NAROČNIKOM!

Čenjene naročnike opozarjamo, da so bile priložene »Večernikovi« izdaji, dne 30. junija, položnice. Vse one naročnike, ki jim je naročnina potekla, najviljudneje prosimo, da isto obnove. Naročniki, ki so doslej plačevali naročnino za pol ali četrt leta naprej, naj ob nastopu drugega polletja blagovolijo obdržati to lepo navado, ker tako upravi lista zelo olajšajo delo in ji prihranijo tudi mnogo stroškov. Z novim polletjem vabimo na naročbo »Večernika«, ki stane mesečno samo 10 Din po pošti, dostavljen na dom pa 12 Din.

Uprava »VEČERNIKA«.

Javna zahvala.

Poveljstvo »Prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva Maribor« se na tem mestu pristočno zahvaljuje vsem dobrodušnim darovalcem kakor tudi meščanom in okoličanom za številno udeležbo na tomboli, ki je tako dobro uspela.

Nezgode pri košnji in žetvi.

V Majšpergu se je posestniku Josipu Kovačiču pri košnji dogodila nezgoda. Neki kosci ga je po nesrečnem naključju zadel s koso in ga hudo porezal na levi nogi. Ranjenec je moral iskati pomoči v tukajšnji bolnišnici. Pri žetvi pa se je s srpom porezala žanjica Helena Šeligo iz Krčevine tako hudo na levi nogi, da so jo tudi morali spraviti v bolnišnico.

Polijska kronika.

V neki gostilni na Stolnem trgu je prišlo sinoči do hudega pretepa. Brezposelna delavca Viktor K. in France K. sta prišla že močno natreskana v gostilno in naročila vina. Ker jima natakara ni hotela postreči, sta vsa divja planila nanjo. Viktor je celo potegnil nož in ga grozeče zasedil v mizo. To pa je spravilo po koncu tudi druge goste, ki so posegli v prepir, in nastala je rabuka. Prišli so trije redarji, ki so z veliko težavo napravili red in ušugali oba razgrajča. Viktorja so morali redarji naložiti na voz in ga prepeljati v policijski zapor, dočim je France bolj pohlevno sledil redarjevemu ukazu. Oba pa bosta imela še oprava s sodiščem. — Na policijski se je zgledal brivec J. z Glavnega trga in prijavil, da mu je nekdo preteklo noč odnesel napisno tablico, vredno 200 Din. — V policijske zapore sta romala krošnjarja Ilija in Dane.

Prva letošnja žrtev Polskavice.

Ko sta se minule dni odpravila na košnjo sena zakonca Anton in Magdalena Pišek iz Apač na Dravskem polju, sta pustila doma v varstvo 12-letnemu sinu Janezu hčerko Pavlico. Deček se je igral s sestrico nekaj časa doma, potem pa je šel z njo k potoku spuščat papirnat čolnčke. Pri tem je mala Pavlica padla v vodo. Ko sta se starša zvečer vrnila, jima je sinček Janez še-le čez čas povedal, kaj se je zgodilo s Pavlico. Po dolgem iskanju so otročiča našli v nekem tolmunu že mrtvega. S težko prizadetimi starši sočuvstvuje vsa soseska.

Strelna zažgala poslopje.

Tisti temni oblaki, ki so se minuli petek privlekli nad Dravsko polje, da prinesejo tako zaželenega dežja, so prinesli tudi nesrečo. Komaj so začele padati prve kaplje, je v silnem tresku udarila strelna v gospodarsko poslopje posestnika Beraniča Lovrenca v Sp. Pletnjah obč. Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Hipoma je bilo vse poslopje v plamenih in so pogoreli tudi svinjski hlevi in gospodarska oprema. Zgorela je tudi vsa klaja letošnje-ga pridelka. Prihiteli sta takoj požarni brambi iz Cirkovc in Sv. Lovrenca, ki sta rešili, kar se je dalo rešiti, in požar lokalizirali. Škode je okoli 50.000 Din, ki je krita z zavarovalnino le za 27.000 Din. Ta požar je ponovno pokazal potrebo zgraditve vaških rezervovarjev za vodo. Kjer ni vode, nobena požarna bramba ne pomaga dosti.

Manifestacija narodne in državne misli ob Muri

Prireditve prekmurskih in medmurskih prostovoljcev v Murskem Središču

Kongres prekmurskih in medmurskih prostovoljcev, nameravan prvotno v Dolnji Lendavi, je bil na Vidov dan in na praznik sv. Petra in Pavla v Murskem Središču. Dasi znižana voznja ni bila dovoljena, se je vendar zbralo v lepem obmurskem trgu okoli 2500 bivših borcev za svobodo Prekmurja in Medmurja. Nekateri so prišli peš 30 in več kilometrov daleč. Razen prostovoljcev se je zbralo v Murskem Središču še okoli 2000 drugih rodoljubov od blizu in daleč. Iz navdušenja za kralja in domovino se je pokazalo, kako močna postaja narodna in državna zavest v teh še nedavno malozavednih krajih.

Na kongres so poslali svoje zastopnike kralj, minister vojske in mornarice, zagrebški ban dr. Perović itd. Na Vidov dan je bil svečan sprejem zunanjih gostov. Sprejema so se udeležili občinski svet, gasilci, učitelstvo s šolsko mladino, godci in tržani. Trg je bil ves okrašen z državnimi zastavami in zvečer, ko so prostovoljci napravili sprevod in bakljado, tudi razsvetljen. Posebno ganljiva je bila mala slovesnost na kraju, kjer je 1. 1918 bilo ubitih 8 prostovoljcev.

Na praznik sv. Petra in Pavla je bil dopoldne manifestacijski sprevod, katerega se je udeležilo preko 3000 ljudi. Ob 12. uri je bil odprt kongres, katerega je vodil predsednik g. Pavle Horvat. Za Horvatom je govoril predsednik organizacije N. O. v Dolnji Lendavi g. Peterneel, slavnostni govor je pa imel pesnik

g. dr. Danko Andjelinović iz Zagreba. Zborovanje nekdanjih borcev so pa pozdravili tudi še g. Josip Grča iz Dolnje Lendave, g. Rob ter rezervni poročnik g. Branko Sever.

V resolucijah, ki so bile na kongresu sprejete, zahtevajo prekmurski in medmurski prostovoljci več zanimanja za naše neosvojenе brate, katerim se končno vendar morajo priznati manjšinske pravice. Prav tako se morajo še bolj utrditi zveze med slovanskimi narodi in državami. Odločno obsojajo delo izdajalcev naroda in države v tujini ter tudi zahtevajo, da se pošiljajo v službe ob severno-vzhodni meji Slovenije le zares narodni uradniki in nameščenci, trdni v svojem patriotičnem čuvstvom in neumorno vztrajni. Ker so prekmurski in medmurski prostovoljci s puško v roki branili našo zemljo pred sovražnikom in so pri tem mnogi izgubili tudi življenje ali zdravje, zahtevajo naposled, da jim država prizna vse pravice prostovoljcev. Ob koncu kongresa so bile prečitane še razne pozdravne brzojavke prostovoljskih organizacij, oblasti itd.

Po kongresu je priredila prostovoljska organizacija banket povabljenim gostom in zastopnikom oblasti. Popoldne se je pa razvila velika ljudska veselica na prostem. Tako so prekmurski in medmurski prostovoljci pokazali, da so še vedno tako zvesti svojemu narodu in državi, kakor so bili ob prevratu.

SOBOTA 9

SOBOTA 9

Otvoritev podružnice Velike kavarne V MESTNEM PARKU

Zborovanje Zveze mestnih hranilnic.

Včeraj je bilo v Zagrebu zborovanje Zveze mestnih hranilnic, katerega so se udeležili zastopniki vseh občinskih de-narnih zavodov v Jugoslaviji. Sprejeti so bili razni važni sklepi, nanašajoče se na sedanje gospodarske razmere.

Delničarjem Gostilničarske pivovarne
d. d. Laško.

Glasom sklepa izrednega občnega zbora Gostilničarske pivovarne d. d. v Laškem z dne 21. junija t. l., se morajo vsi že dospeli obroki za plačilo prevzetih delnic plačati tekom enega meseca, torej do 21. julija 1932. Ta rok se podaljša do 31. julija t. l. in sicer nepreklicno. — Kdor do 31. julija t. l. ne bo plačal dolžnih zneskov za delnice, bo izterjan sodnijskim potom. V njih lastnem interesu se torej zamu-dni delničarji opozarjajo, da se držijo zgorajšnjega roka. — Upravni svet Gostilničarske pivovarne d. d. Laško.

Jesenska vinska razstava na ljubljanskem velesejmu

Ugodna prilika

za naše vinogradnike, da spravijo svoja vina v promet

Po sklepu velesejskega kmetijskega odbora bo prirejena tudi letošnja jesen od 3. do 12. septembra obsežna kmetijska razstava, ki bo obsegala kmetijske panoge, pred vsem vinarstvo, mlekarstvo in sirarstvo, čebelarstvo in zelenjadarstvo. Kar se tiče vinogradstva, bo to usmerjeno na precej široki podlagi tako, da bodo mogle konkurirati med seboj ne samo vinarske zadruge, vinarska društva in trgovska podjetja, marveč tudi posamezni producenti z raznimi vinskimi pridelki iz Dravske banovine.

Cela vinska razstava bo skupno v enem paviljonu (ne pa raztreseno v kojah po raznih paviljonihi). Posameznim razstavljalcem, oziroma skupinam bo odmerjen gotov prostor po pravniški odškodnini. Uredil si ga bo lahko sam po svoje, toda pa načrtu, določenem od velesejskega kmetijskega odbora. Tudi točenje v tem prostoru bo lahko vsak razstavljal-lec sam opravljal, toda po odborovih navodilih. Od skupička bo pa moral odstoti

piti gotov odstotek v kritje razstavnih stroškov. Zadevna vabila s pojasnilom se bodo sicer kmalu razposlala posameznim korporacijam, vendar producenti, ki se hočejo udeležiti s svojimi vinskimi pridelki na tej razstavi, lahko že sedaj javijo velesejskemu uradu v Ljubljani svojo udeležbo z navedbo vinskih sort, ki jih nameravajo razstaviti.

Razstava je sicer skupna, toda ker bo vsaka skupina, oziroma vsak razstavljal-lec zase, in bo eventualno sam svoje blago točil, mu bo s tem dana ugodna prilika, da stopi osebno v stik z eventualnimi interesi za njegov pridelok. Na ta način mora izostati večkrat neopravičeni očitki in predsodeki, češ, da točaji in aranžerji takih priredb dajejo prednost le gotovim razstavljalcem. Tako se bo marsikateri še septembra lahko pobahal s svojim lanskoljesenskim izbornim pridelkom.

Enako postopanje bo v mlekarskem, sirarskem in čebelarskem oddelku.

Strahovit požar v Središču Pogorelo je osem domačij

Včeraj okoli 11. ure dopoldne je izbruhnil v Središču požar, ki se je v močnem vetru in hudi suši hitro širil in so ognjeni zublji namah zajeli gospodarska in stanovanjska poslopja osmero posestnikov. Goreti je začelo pri posestniku Škrgetu. V plamenih je našel smrt tudi Škrgetov šletni pastirček Tonček.

Na pomoč so prihiteli številne požarne brambe, celo iz Čakovca in Varaždna, katerim se je z nadčloveškim naporom naposled posrečilo strahoviti požar lo-

kalizirati. Devet objektov pa je zgorelo do tal in je velik kompleks sredi trga ena sama črna ruševina, iz katere se še vedno vali smradljiv dim.

Kako je požar nastal, še ni pojasnjeno. Domnevajo pa, da ga je zanetil nesrečni pastirček, ki je našel grozno smrt v plamenih. Njegovo zoglenelo truplo so spravili v mrtvašnico. Škoda, ki jo je povzročil požar, je ogromna in je le deloma krita z zavarovalnino. Tako strahovite požarne katastrofe Središčani ne pomnijo.

Iz Slov. Bisrice

Kopaljšče RK, ki ga je društvo lanske leto izgradilo, je sedaj odprto in je prava dobrina v teh vročih dneh. Cene so iste kot preteklo leto, torej nepretirane.

Gasilski jubilej. 60-letnico svojega obstoja je praznovalo 26. m. m. naše gasilno društvo z blagoslovitvijo prapora in novega avtomobila. Banketa, ki ga je priredilo društvo ob tej priliki, sta se udeležila tudi ban dr. Marušič in nar. poslanec g. Krejči. Popoldne je bila na sokolskem telovadišču veselica ob obilni udeležbi občinstva in gasilcev iz vse banovine.

Požar. Pretekli četrtek je med nevihto, ki je divjala po vsej naši okolici, vnela strela gospodarsko poslopje posestnika Štihta v Šentovcu. Požarna bramba iz Slov. Bisrice je bila z novim avtomobilom in motorno brizgalno takoj na mestu in tako obvarovala posetnika in sosedo večje nesreče. Poslopje je pogorelo, pač pa so rešili vso živino. Enega vola so morali na mestu zaklati, ker je bil poškodovan.

Nov grob. Včeraj je po kratki bolezni preminul posestnik g. I. Kos, ki je bil svo-ječasnno dolga leta organist v Slov. Bisrici. Pokojniku blag spomin, družini naše sožalje!

Sokolsko delo. Na vsesokolski zlet v Prago je odpotovalo 13 članov tukajšnjega Sokola. — Četa v Laporju je imela na Petrovo svoj drugi letni nastop, katerega se je udeležilo članstvo matičnega društva. Četa je v vseh točkah pokazala da je delala, in je žela zato tudi odkrito priznanje navzočih. Posebno so ugajale vaje dece, tako da so jih morali ponavljati. V odbojki, ki jo je četa igrala proti rezervi matičnega moštva, bo postala četa kmalu resen tekmelec matičnega društva. — Nastopa ob priliki blagoslovitve prapora Sokola v Konjicah na Petrovo se je udeležila vrsta našega članstva na orodju. Zdravo!

Lovski tatovi rokovnjačijo po naših loviščih. V kratkem času so kljub strogi nadzorstvu odnesli iz revirja L. D. tri srne.

*

Zverinski zločin.

V hajdinskem gozdu med Hajdino pri Ptuj in Sv. Lovrencem na Dravskem polju je bil izvršen pretekli ponedeljek nad 13-letno deklico Marijo Kmetičevo grozen zločin. Nekdo je deklico, ki je pasla krave na travniku ob gozdu, zavelkel v grmovje in zlorabil na strašen način; pri tem jo je skoro zadavil. Svojo žrtev je zločinec pustil v gozdu. Po dolgem iskanju so šele včeraj našli deklico na skritem kraju v grmičju. Bila je še pri življenju, toda je kmalu nato izdihnila. Kakor nam javljajo iz Ptuja, je orožništvo zverinske-mu zločincu že na sledi, in je upati, da bo kmalu prišel v roke pravice.

Lastnega sina ubil.

V Stanetincih, občina Sv. Jurij ob Ščavnici, je preteklo nedeljo popoldne 73letni posestnik Anton Ogrinec svojega 36letnega sina Antona pobil s krampom do smrti. Med starim in mladim Ogrincem je že delj časa bilo napeto razmerje, ker oče sinu ni hotel izročiti posestva. Ko je v nedeljo zvečer prišel sin pijan domov, je začel razgrajati in pretepati očeta in svoji sestrji, ki sta pobegnili od hiše. Nato se je vlegel v posteljo in zaspal. Ko se je oče prepričal, da fant spi, je vzel kramp in pobil lastnega sina, ki je obležal z razbito glavo v postelji mrtve. Po tem groznem dejanju se je oče sam prijavil orožnikom.

»Grozno, kakor so ti moški netočni! Že od šestih čakam nanj, pa ga še vedno ni.«
»Za katero uro sta se pa domenila?«
»Ob petih.«

Iz skavtskega zveznega tabora:

Velika manifestacija skavtov v Zagrebu

Svečana otvoritev tabora — Prvi taborni oganj — Ogromen naval občinstva — Veliko gostov iz Slovenije

V soboto dopoldne: Zadnja dela v taborišču se dokončavajo. Ob 10. uri sprejmo poveljniki župnih taborov svoje starešine k tabornemu vhodu, da sprejmejo slavnostne goste. Delegacije prihajajo. Ob pol 11. uri je že vse zbrano: zastopniki oblasti, vojske, univerze, Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti, mesta Zagreba, uprave parka Maksimira itd.

Tabor otvori g. pobdan dr. Hadžić; v imenu skavtske Zveze ga pozdravita in se mu zahvalita starešina Savske župe, prorektor dr. ing. Stipetič in starešina Zveze SKJ, ravnatelj centralnega higijenskega zavoda dr. St. J. Ivanič. Gostje si nato z velikim zanimanjem ogledajo vse taborišče in so polni hvale.

V soboto popoldne je konferenca rove-rov iz vse kraljevine. Velika dvorana kemiljskega laboratorija je nabito polna. Zaključna ugotovitev: razveseljiv razmah skavtstva v naši državi.

Sobotni večer je prinesel vse polno gostov iz Slovenije, da onih ogromnih množicah, ki so prihajale iz Zagreba ter od drugod, obiskovat taborišče niti ne omenjamo. Zvečer je beograjska župa priredila prvo veliko taborsko zabavo.

Drugi dan, nedelja, dan parade, — obhod po mestu. Ob 9. uri so stegi odkorakali s svojimi totemi in prapori na zbirališče v Draškovićevo cesto, odkoder se je ob 11. pričel premikati sprevod ob zvokih vojaške godbe in rogov. Ta obhod po mestu Zagrebu je bil sijajen, množice občinstva so tvorile špalir, navdušeno akklamirale zlasti slovenske skavte in planinke. Zagrebški listi so bili drugi dan polni pohvale in priznanja te prelepe skavtske manifestacije.

Popoldne: prve tekme. Okoli 5. ure je zvezni starešina dr. Ivanič pred zbranimi skavti in planinkami na svečan način izročil odlikovanja vsem onim, ki so bili v zadnjem letu odlikovani od glavne uprave. Med odlikovanci so bili tudi trije Mariborčani.

Vse popoldne do pozne noči so množice gostov preplavljale veliko taborišče, — lepi travnik, poteptan od tisočev nog in nožic, se je spremenil v pustnjo... Zvečer se je ogromen krog skavtov in gostov zbral okoli tabornega ognja Dravske župe. Navzoč je bil tudi zastopnik ministrstva za telesno vzgojo, nadalje starešine in načelniki zveze žup, poveljstvo tabora in vsi taborniki. Zabava je izpadla po sodbi vseh nad vse dobro, ploskanja ni bilo ne konca ne kraja.

Ponedeljek je bil prost dan. Menaže niso pripeljali naši dobavitelji, tudi nismo šli na Zagrebško goro, pa smo si zato ogledovali Zagreb. Popoldne so bile tekme med stegi. Doslej vodi steg Veliki Bečkerek.

Ves dan je zasedal zakonski odbor.

Kulturni pregled

Jesenska umetnostna razstava v Ljubljani

V okvirju jesenskih razstavnih prireditev priredi uprava Ljubljanskega velesejma tudi umetnostno razstavo »Žena v slovenski umetnosti«. V poštevek pride zlasti ženski pokret. Razstave se zamorejo udeležiti vsi slovenski likovni umetniki s prodanimi in neprodanimi umetninami. Prevozne stroške v Ljubljano plača razstavljač, vendar je odvoz po železnici brezplačen. Razstava bo od 3.—12. sept. Zadnji prijavni rok je 15. julij. Udeležba je brezplačna do števila 10 umetnin. S prijavo naj se po možnosti pošljejo fotografije umetnin, namenjenih za razstavo, v delno uporabo za reprodukcije.

Predvidene so tri denarne prve nagrade in sicer: a) za najboljšo slikarsko delo,

b) za najoriginalnejši ženski portret, c) za portret, ki bo od obiskovalcev ocenjen kot najboljši (vsak obiskovalec dobi listek, s katerim voli najboljšo delo). Poleg tega se bodo nekatera odlična dela diplomirala in nagradila po možnosti tudi denarno.

Osebnostna vabila na udeležbo se ne razpošiljajo. Aranžma bo v večjih rokah umetnika.

Sport

MOLNP. Službeno.

V nedeljo 10. t. m. bodo te-le tekme: Ob 9. uri dopoldne na igrišču ISSK Maribora prvenstvena tekma mladine: ISSK Maribor:SK Rapid; ob 9. uri dopoldne na igrišču SK Železničarja prvenstvena tekma mladine: SK Železničar:SK Svoboda.

Službujoči odbornik na igrišču ISSK Maribora g. Tomažič, na igrišču SK Železničarja pa g. Marušig.

Za medmestno tekmo Maribor:III. nogometna župa ZNP, ki bo v nedeljo 10. t. m. v Varaždinu, so določeni ti-le igralci: Koren, Zemljič, Konič (ISSK Maribor), Almer (SK Svoboda), Barlovič, Golinar, Pišof (SK Rapid), Paulin, Bačnik, Wagner, Ronjak, Frangeš, Pezdicek (SK Železničar). Vsi navedeni morajo biti v nedeljo ob 11.15 na glavnem kolodvoru. Za opremo (dokolenice, črne hlačke in čevlje) naj skrbi vsak sam; dresu stavi SK Železničar na razpolago. Tajnik.

ŠIRITE »VEČERNIK«!

Bruseljski mestni dom kot pozornica

Pri velikih belgijsko-švedskih sportnih in gimnastičnih slavnostih v belgijski prestolnici je pred slovečo mestno palačo belgijske prestolnice skupina mladih deklic nastopila z rajalnimi plesi.

Lovsko-strelska tekma

Ob najugodnejših vremenskih prilikah je bila v nedeljo na vojaškem strelišču v Radvanju po treh letih zopet lovsko-strelska tekma, ki jo je priredilo Slovensko lovsko društvo — podružnica Maribor. Že ob 7. uri je pričelo tekmovalje, ki se je razvijalo spočetkom polagoma in mirno, pozneje vedno bolj živahno, proti koncu pa, ko so se posamezniki borili le še za nekatere odločujoče točke, prešlo v vročo, ostro bitko.

Ob 9. uri je pozdravil podpredsed. podružnice g. prof. dr. Fludernik s primernim nagovorom navzoče člane in tekmece ter gg. zastopnike civilnih in vojaških oblasti, predvsem oba okrajna glavarja dr. Ipavica in Makarja, mestn. župana dr. Lipolda, komandanta 45. pp. polkovnika Lulića in komandanta inž. podoficirski šole polkovnika Putnikovića, slednja dva tudi kot predsednika oblasti, oziroma okrajne strelske družine.

Po končanem tekmovalstvu je bila v kavarni »Park« ljudska veselica, ki jo je priredila tukajšnja strelska družina in kjer so se razdelila krasna darila tekmovalcem-zmagovalcem.

Zmagovalci v posameznih panogah so:

Mojsiri: Wregg 1. darilo, točk 131; Sparowitz 2. darilo, točk 126; dr. Robič, diploma, 127. točk. — Senjorji (šibre): Starašina 1. darilo, točk 76; Vukmanič 2. darilo, točk 70; Wögerer 3. darilo, točk 70; Sprager, diploma, točk 64. — Junijorji (šibre): Stergar 1. darilo, Janežič Teodor 2. darilo, Jančar 3. darilo, Hausmanninger 4. darilo, dr. Robičeva, inž. Černe diploma. — Gostje (šibre): Jakil 1. darilo, Gorup diploma. — II. senjorji (krogla): Starašina 1. darilo. — Junijorji (krogla): dr. Robičeva 1. darilo, točk 44, Janežič 2. darilo, točk 34, inž. Černe 3. darilo, točk 24. — Malokalibrska tarča: 1. darilo Cesnik, 2. darilo Vukmanič, 3. darilo Janežič Rudolf.

Najboljše strelec s kroglo je bil g. Viljem Wregg s 47 točkami, najboljša strelka s kroglo pa gospa Anica dr. Robičeva s 44 točkami; Ona prejme za najboljšo strelko od tvrdeke Sternad namenjeno posebno darilo.

Podčrtati je treba vsekakor razveseljivo dejstvo, da se je na tej tekmi z veliko vnemo in prav lepimi uspehi udeleževal mladi lovski naraščaj. Organizatorno zmoglost je pokazal agilni strelski odsek pod vodstvom g. rač. ravn. Rajka Boltavzer-ja, a nemalo zaslug za uspele prireditve sta si stekla z res hvalevredne delavnostjo in požrtvovalnostjo gg. Vukmanič in Sprager. Kot sodniki so nepristransko in požrtvovalno delovali gg. pro. Cotič in Schaup ter g. Janežič sen. in Krempel.

Pri tej priliki izreka Slovensko lovsko društvo podružnica Maribor: vsem, ki so darovali za to tekmo tako lepa in dragocena darila, svojo najtoplejšo zahvalo.

Germaine Beaumont:

Hišna šivilja

Madame Octopon ni bila ravno preveč prijazna s šiviljo, ki je bila prišla v hišo na priporočilo nekdanje učiteljice njene hčere. Ta šivilja je bila bolj boječa gospa, osebnica v črni obleki; nobeno lepoto ni zakrivalo mnogih gub njenega obraza. Bil je obraz, kakor bi ga kak umetnik rad obdal z dragocenimi čipkami ali pa frizuro iz 18. stoletja. Toda madame Octopon je poznala le 20. stoletje. Vse, kar je smatrala za nepotrebno, se je vjemalo z njeno samozavestjo. In v prvi vrsti je smatrala za nepotrebno starost in siromaštvo.

Ta šivilja ni bila ne mlada ne bogata. Madame Octopon je to takoj izrabila: »Gospodična Houtefort mi je pisala, da iščete svojemu okusu primernega dela.« — »Tako je, madame.« — »Čudno se mi zdi, ko morate delati, da si dovoljujete ta luksuz iskati vašemu okusu primerne zaposlitve.« — »To je žal edino, kar si lahko privoščim, madame, in to ne stane nič.« — »Potem je še sreča za vas, da radi šivate.« — »Da, ljubim to delo.« — »Gospodična Houtefort mi je rekla, da dobro šivate. Vendar ni omenila vaše starosti.« — »To bi najbrže ne bilo koristno!«

Madame Octopon je dvignila svoje roke proti stropu in izgledala kot jazbec, če stoji na dveh nogah... »Najbrže ne veste, da more mlada šivilja vse bolj delati in se tudi na novo modo bolje razume.« — »Prosim oprostjenja... In v tem primeru...« — »Trenutek! Koliko

zahtevate?« — Madame Sidonija Mureaux je zamrmrala dokaj nizko vsoto, ki pa je izvabila madami Octopon glasen krik. »To je blaznost, to je krvosestvol! Niti misliti ni! Vi pozabljate, da vam dam tudi kosilo!« — »Jaz moram tudi zvečer kaj jesti,« je odvrnila madame Mureaux.

Ta pripomba je kar elektrizirala madamo Octopon, ki je takoj ugotovila, da je človeku potrebna zmernost na mestu in da ni dobro, če si zvečer preveč napolni želodec. Madame Mureaux je morala biti vsekakor v precej veliki stiski, kajti sprejela je ponudbo. Takoj naslednjega dne je prišla ob pol devetih in opoldne je videla zbrano vso družino Octopon. Monsieur Octopon je bil videti — nasprotno kot pripovedujejo zgodbe — narejen iz krivega rebra svoje žene. Splašena in izmučeno je gledal okoli sebe in je po obedu kmalu izginil. Za nadomestilo se je pa gospodična Octopon Ginetta, ko se je povrnila od glasbene in klavirske ure, kot osa na sladkor zakadila v madame Mureaux. Za nobeno delo porabna in brez vsake spretnosti je bila nasprotno prav nerodna, in izkoriščanje ji je bilo prirojeno. — »Vi delate počasi,« je dejala madami Mureaux. »Jaz delam majhne ubode, gospodična.« — »Čemu? Ali mislite, da bo kdo gledal, kako je sešita mamina obleka. Vi ste še iz prejšnjih časov, draga gospa!«

Potlej je pa vprašala: »Pišete se Mureaux, kot bogati tovarnarji biljardov Mureauxi?« — »Da, gospodična, kot tovarnarji biljardov.« — »Čudno, da ni mama na to prišla. Mi smo v daljnem sorodstvu z Mureauxi takole v štiride-

setem kolenu, veste, in si lahko mislite, da se ti idijoti veselijo svojega denarja in ga ne bi z nami delili.« Potem je še postavila z glasom polnim upanja: »Sicer pa, ko stara gospa umre, se bo mogoče spomnila, da sem njena sorodnica.« — »Katera stara gospa?« se je pozanimala šivilja. — »Vdova tovarnarja, tista, ki ima zdaj vse premoženje.« — »In če bi bili vi bogati, gospodična, kaj bi potem naredili?« — »Jaz? Prav nič, to si lahko mislite. Ves dan bi se zabavala, ponoči plesala in se poročila z možem, ki bi bil še bogatejši kot jaz.« — »Zakaj z bogatejšim?« — »Da bi bila še bogatejša. Denarja ni nikoli dovolj.«

Madame Mureaux je delala še eno uro grozno dekle, a seveda se ni spodobilo tega reči. Poglobila se je v svoje delo in šele okoli četrte ure jo je prišla kontrolirat madame Octopon.

»Oh, kako mečkate!« jo je nahrulila. »Lahko bi bili že veliko več naredili! Nič ne pomaga, boste morali pa še eno uro potegniti.«

Madame Octopon je delala še eno uro delj in med tednom je pridno šivala in ustrezala željam in muham družine Octopon. Njeno mesto, — sedela je pri oknu v prizidku, — ji je dopuščalo, da je vse videla in slišala, kajti od tretjega dne dalje se sploh ni nihče več zmenil zanjo. Od jutra do večera je poslušala kreg med materjo in hčerjo, in kako se je gospodinja usajala nad služkinjo, ki se je z glasnim vpitjem pritoževala, kako je hudobno služiti takim stiskačem. Videla je, kako se je moral mož pokoravati svoji ženi in kako je strahopetno vse prenašal. Ko je bila sobota, je dala gospa Octo-

pon šivilji nekaj denarja. »Potrebovala bi vas še drugi teden, vendar vam na bom mogla spet toliko plačati, sicer bi pa pri vaši starosti tudi ne smeli toliko zahtevati. Če vas v ponedeljek ob osmih ne bo, si dobim drugo šiviljo.«

Madame Mureaux je odšla enako skromno, kot je prišla. »Ti si šla malo predaleč, mama,« je menila Ginetta. »O, bo že spet prišla!« je samozavestno odgovorila madame Octopon.

V ponedeljek zjutraj pa je livriran sluga prinesel madami Octopon pismo. V ovitku je bila vsota, ki jo je bila prejela šivilja v soboto kot zaslužek in poleg še bankovec za 100 frankov, v pismu pa je stalo:

»Madame in ljubi moji oddaljeni sorodniki! Preden sem nameravala sestaviti oporoko, sem si delala očitke, češ, da imate kot oddaljeni sorodniki mojega umrlega moža vsekakor pravico na kakšno voljo. Toda ker vas nisem poznala, sem vas hotela osebno presoditi, ker sem mnenja, — gospodična Ginetta me bo imela za staromodno, — da more premoženje odgovarjati zaslugi. Zaslužek šivilje je majhen, meni pa je to delo veliko koristilo. Spoznala sem Vas! In sem zdaj teh misli, da bo denar, ki je bil namenjen Vam, veliko bolj naložen v kakem domu za revne ostarele ženske, ki so morale delati za take ljudi, kot ste Vi. — Sidonija Mureaux. Pripis: Stofrankovski bankovec je nadomestilo za Vaše izdatke za mojo prehrano tisti teden, ko sem pri Vas šivala.«

Spominiaite se CMD

VOHUNI

Iz tajnih arhivov.

»Recite vojakom, naj merijo na moje srce in naj mi ne skazijo obraza!« so bile njene zadnje besede. Tako je umrla Mata Hari. Bila je ena najbolj romantičnih vohunk svetovne vojne, četudi morda ni bila med najposobnejšimi.

Usluge, katere je napravila Hanna Wittig Ladouxu, so bile v glavnem vzrok žalostnemu koncu Mate Hari. Ko si je bila potem ta Švicarka o vzrokih svojega postopanja na jasnem, se je bridko kesala. Poročila se je s Comtem de Chilly, vendar ji vse bogastvo in razkošje, ki jo je obdajalo, ni moglo nuditi tolažbe in pozabe strašne smrti Mate Hari. Da bi se raztresla, je šla k filmu, imela je talent in so ji prorokovali sijajno bodočnost. Toda tudi raznoliko življenje filmske zvezde ji ni olajšalo duševnega trpljenja, in se je leta 1928 ustrelila.

Poleg romantičnih so bile med vohunkami tudi odvratne osebnosti. Zgodba Mme. Tichelly, ki so jo marca 1917. leta

ustrelili, kaže na primer tako odvratne poteze, ki nimajo primere ne v zadnjih ne v prejšnjih vojnah.

Mme. Tichelly je bila francoskega porekla, vendar je gojila simpatije do Nemčije, ker je tam dolgo časa živela. Ko je vstopila v nemško tajno službo, je bila sobarica v nekem hotelu v Mannheimu. Po obiskovanju tečaja v neki vohunski šoli so jo preko Švice poslali v Francijo. Pri prihodu v Pariz je navedla, da je preko eno leto v miru živela v Nemčiji, da pa so jo sedaj naenkrat kot pripadnico sovražne države izgnali. Bila je ogorčena nad surovim postopanjem nemške policije in izrazila svoje veselje nad tem, da je zopet v domovini. Njen sin je služil v francoski armadi.

Mme. Tichelly je dobila službo v tovarni orožja, ki je bila v nekem pariškem predmestju. Opazovala je podrobnosti dela v tej tovarni in pošiljala natančna poročila v Nemčijo. Ko je proučila vse podrobnosti, je zapustila pod neko pretvezo službo, in ker so bile takrat delovne moči redke, je kmalu dobila drugo

službo. Ta trik je potem še večkrat ponovila. Imela je precej razvit dar opazovanja in je poročala zelo natančno, tako, da so si pri nemškem tajnem uradu lahko napravili točno sliko o obsegu produkcije v posameznih tovarnah, katere so pošiljale municijo na bojišče.

Svoja poročila je napisala na tanke liste in jih dala med dopisnice, katere je zlepla. Njene pošiljke so skozi dolgo časa dosežale svoj cilj, ne da bi bila cenzura kaj sumila. Končno pa se je nekega uradniku le čudno zdelo, da pošilja ta dama neki prijatelji v Švici samo dopisnice in nikdar nobenega pisma. Dopisnice so natančno pregledali in prišli na njen trik.

Razen tehničnih podrobnosti o izdelavi municije v tovarnah je poročala tudi o važnih dogodkih na fronti. Seznanila se je z ostalimi delavkami, in potem ji ni bilo več težko, pripraviti svoje prijatelje do tega, da so ji pokazale pisma svojcev s fronte. Vojaki so v teh pislih opisovali na stotine podrobnosti in Nemci so na ta način dobili dober vpogled v

premikanje čet na raznih odsekih bojišča.

Pri zaslišanju se je izkazalo, da je omočila Nemcem, da so hudo porazili polk, v katerem je služil njen sin. Dajala je namreč Nemcem tudi poročila, katere je lahko razbrala iz pisem svojega sina. Ko jo je sodnik vprašal, da-li si je bila na jasnem, da bi s tem lahko povzročila si novo smrt, ga je gledala s popolnim nerazumevanjem. Kasneje je stopila pred puške s prepričanjem mučenice. Rekla je, da s svojimi rokami ni nikdar umorila človeka, in da ji delajo veliko krivico, ko ravnaajo z njo kakor s kakšno morilko.

V špijonaži se je kot zelo uporabna izkazala metoda, vjeti kako žensko z drugo žensko, kakor to na primer vidimo na primeru Hanne Wittig in Mate Hari. Gospodično E. so v ta namen mnogokrat uporabili, posebno še, ko se je izkazalo, da je bil njen lahkorazburljiv značaj čisto vzrok, da se je odzvala klicu svojega srca in se zaljubila v svoje moške žrtve.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Šolnik. Avtor tistega članka je tudi šolnik. Povedal je nekaj bridkih resnic. Tudi mi se moramo vprašati: kaj je pa šola napredovala? Sistem je še vedno, kakor je bil pred 50 leti in niti za korak nismo prišli dalje. Še vedno je šola za mladega človeka morija in ječa. Kaj se je treba še vedno učiti toliko nepotrebnih navlake? A to še ni najhuje. Najhuje so izpiti. Deset mesecev šolskega leta je bil učitelj vsak teden po par ur skupaj z učencem, kljub temu mora biti še vedno »izpiti«. In potem pride troje vprašanj. Torej ne odloča celo leto, ampak troje odgovorov na troje vprašanj. In to odloča o usodi učenca! Kaka hazardna igra! Vse

šolsko življenje je sama teorija, siva teorija, poleg katerega pa stoji še drugo življenje: trdi, brezobzirni neizprosni danes. Mladina ve iz izkušnje, da človek s samim šolskim znanjem ne pride daleč. Dandanes ne. In ne morda radi tega, ker si dan po maturi že polovico pozabil. Na stotine jih hodi okoli, ki imajo maturo. Pa kaj jim je doslej koristila? Ali jim je dala vsaj skorjico kruha? Mladina vidi, da je zunaj poleg šole življenje polno skrbi, za katero dela odgovorne starše in učitelje in vse, ki so tudi hodili v šolo in se toliko učili, rabili pa od vsega tistega v življenju tako bore malo...

Italija gradi novo mesto Pontiniško močvirje, postaja središče blagostanja.

Te dni prične prva dela za zgraditev novega italijanskega mesta Littorie, ki dobi ime po liktorskem znaku fašizma. Novo mesto bo zgrajeno sredi nekdanjega velikega pontiniškega močvirja, razprostirajočega se štirideset kilometrov južnovzhodno od Rima. To zloglasno močvirje, leglo malarije, ki je bilo tisočletja strah in trepet ondodnega prebivalstva, je bilo namreč v zadnjih letih z ve-

likimi napori in žrtvami izsušeno in spremenjeno v najrodovitnejšo pokrajino Italije.

Novo mesto Littoria bo stalo tam, kjer se križata preko prejšnjega močvirja nedavno zgrajeni avtomobilski cesti, na obširnem ozemlju, ki mu pravijo sedaj Quadrato, nekaj kilometrov od starega mesta Velettri. Zgrajeno bo na ravnini, ki se dviga 20 metrov nad morsk površino. Tako bo stalo nekako v sredini ceste med gorovjem Sermoneto in krajem Lido di Foce Verde.

Ob deseti obletnici fašistovskega po-

hoda na Rim, 28. oktobra letos, bodo slovesno otvorjene prve ceste novega mesta, blagoslovljeni bodo trgi, nasadi in temeljni kamni javnih zgradb. Okoli mesta bo dve milj dolga krožna cesta, nekakšen »Ring«. Slavnosti se bo udeležil tudi Mussolini. Do takrat pa bodo že pripravljene temelji palače prefektore, policijske uprave, fašistične milice, mestne občine, fašističnega denarnega zavoda, novih cerkva, šol, pošte, kolonizacijske uprave itd.

Rimska vlada je prepričana, da bo nekdanje pontiniško močvirje, na katerem je sedaj živel komaj en prebivalec na kvadratno miljo, štel do l. 1940 že do 100 prebivalcev na kvadratno miljo, Littoria sama pa bo dosegla vsaj 50.000 prebivalcev. Že sedaj se preseljujejo iz preobljudenih italijanskih pokrajin stotine družin na novo kulturno ozemlje. Preko noči raste iz prej neproduktivnih in nezdravih tal bogata pokrajina zadovoljnega ljudstva. Veliki napori in stroški se bodo torej obilo in naglo poplačali.

Tolažba.

»Nocoj nisem mogel prav nič spati,« se pritožuje letoviščar letoviščarju profesorju. »Vsi psi so lajali in tulili v mesec.« — »Veseli bodite,« pravi profesor, »da ne prebivamo na Saturnu, ta ima devet mesecev!«

Pošasten jezdec.

Tako bo izgledal konjenik v bodoči vojni: mož in konj s plinsko masko. Ta plinska maska je iz asbesta in v nemški Reichsweltri že preizkušena kot zanesljiva. Ta jezdec pa je poljski policist, ki je zadnjič jahal po krakovskih ulicah, poslan da dela tako propagando med civilnim prebivalstvom za »obrambo proti vojni«. Čudne mirovne metode!

Halo gospodinjel!

Ali Vam je že znano, kje dobite najcenejše prama meso? Samo na Kralja Petra trgu 1 (mesarija Zemljič). Teletino kg od Din 5.— naprej, ostalo meso pa po najnižjih cenah. 2135

S 1. septembrom 1932 iščemo

stenotipistko, večšo nemškega jezika do popolnosti v govoru in pisavi, sposobno stenografirati nemško najmanj 120 zlogov v minuti in z znanjem pisarniških poslov. Reflektantinja naj pošljejo lastnoročno v nemškem jeziku spisane ponudbe z navedbo zahtevkov na upravo »Večernika« pod »517«. 2131

Tovarniško podjetje išče

tovarniške in pisarniške prostore v izmeri do 500 m². Potrebni so 3 pisarniški prostori, prostorna delavnica in skladišča, priključek na vodovod in električni tok. Obratuje se brez šuma. Po potrebi se sklence pogodba. Najemnine more se plačati letno v naprej. Skrajne ponudbe s točnim opisom prostorov in položaja ter z navedbo cene pod »516« na upravo »Večernika«. 2130

Preklic!

Podpisana preklicujem vse, kar sem izjavila o gospodu Ivanu Bračko in se mu zahvaljujem, da je odstopil od sodnega postopanja. Eliza Purgaj, Krčevina, Aleksandrova c. 13. 2128

Veliki trgovski lokal

dam v najem. Vicel, Gosposka ul. 5. 2139

Iščem prazno sobo,

prilagodeno za krojaško delavnico. Naslov v upravi »Večernika«. 2138

Izdala Konzorcij »Jutra« v Ljubljani:

Opravična številka: E IV 3860/31

10

Dražbeni oklic.

Dne 8. avgusta 1932 dopoldne ob 8 uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin

Zemljiška knjiga: Kat. občine Fram, vl. št. 201

Cenilna vrednost: Din 1,366,946.—

Vrednost pritikline: Din 24.900.—

ki je všteta v skupni cenilni vrednosti

Najmanjši ponudek: Din 683 473.—

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru
dne 5. junija 1932.

Oddam trisobno stanovanje

s kuhinjo, solnčno suho, z 1. avgustom boljši, mirni stranki. Betnavska cesta št. 23. 2160

Oddam takoj sobo,

Studenca, Slomškova ulica 9. 2129

Lepo prazno sobo,

separiran izhod, pripravno tudi za pisarno na Aleksandrovi cesti 28, oddam 1. VIII. t. l. Vpraša se v pisarni ekspoziture »Feniks«. 2106

Sobo in črkoslikanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago, izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3, za kavarno »Astoria«. 3

2027

Veliko izbiri potnih kovčkov

po najnižjih cenah nudi

I. V. KRAVOS
ALEKSANDROVA 13

Prima vino,

lastnega pridelka od Din 4.— naprej v hišo dostavljeno v množini 10 litrov dobite pri Kletarski zadrugi r. z. z. o. z. Maribor, Cankarjeva ul. 1. 2132

Hiše ali posestva

od 35.000 Din dalje prodaja Posredovalnica. Maribor, Sodna ulica 20. 2137

Novo zgrajena hiša

s petimi lepimi stanovanji in vrtom na Teznu, dve minuti od avtobusne postaje za Din 220.000.— in ugodnimi pogoji na prodaj. Vprašati Maribor, Smetanova ul. 54, v gostilni. 2058

Lepo eno- in dvosobno stanovanje

v novi hiši na Teznu oddam. Vprašati v gostilni Pučko na Teznu. 2059

Dvosobno stanovanje

v bližini sodnije oddam s 1. avgustom. Naslov v upravi. 2120

predstavnik izdajatelja in urednik: JOSIP FR. KNAFLIČ v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.